

Una petita falguera aquàtica extingida en estat salvatge a Catalunya torna al delta de l'Ebre

- El Jardí Botànic de la Universitat de València i el Centre de Conservació d'Espècies d'Aigua Dolça de la Generalitat Valenciana han produït plantes d'agret gràcies al material genètic d'origen deltaic que conservaven
- L'agret és una espècie originària de les zones temperades i mediterrànies d'Europa, que s'estén també per les regions intertropicals del sud i de l'est d'Àsia

La col·laboració entre institucions valencianes i catalanes ha permès recuperar una població d'agret (*Marsilea quadrifolia*), una petita falguera aquàtica, a l'Ecomuseu del Parc Natural del Delta de l'Ebre. Aquest dimarts s'ha fet la plantació d'alguns exemplars d'aquesta espècie, extingida en estat salvatge a Catalunya, produïts a la Comunitat Valenciana.

Moment de la plantació.

■ **Comunicat de premsa** ■

L'agret és una petita planta que creix en ambients aquàtics temporals d'aigua dolça. Malgrat que s'assembla a un trèvol de quatre fulles, pertany al grup de les falgueres i cues de cavall, unes herbes primitives que es reproduïxen per espores. És una espècie originària de les contrades temperades i mediterrànies d'Europa, que s'estén també per les regions intertropicals del sud i de l'est d'Àsia. Als estats membres de la Unió Europea, hi ha unes 150 poblacions, molt disperses –Itàlia, França, Alemanya, Grècia, Polònia, etc.–. Algunes s'han reduït molt o, fins i tot, s'han extingit en els darrers 100 anys, com ha estat el cas de l'Estat espanyol.

A causa d'aquest declivi generalitzat, l'agret es troba inclòs en la Directiva d'Hàbitats i a l'Annex I del Conveni de Berna. En gairebé la totalitat dels estats europeus forma part dels llibres vermells de flora amenaçada. A Catalunya, es va començar a protegir a partir de la creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya (Decret 172/2008) i té el rang de màxima amenaça –en perill d'extinció–.

Exemplars d'agret.

La història de l'agret a Catalunya no deixa de ser curiosa i plena de vicissituds. Fora del delta de l'Ebre, solament existeixen dades antigues de l'estany de Sils (Selva) i dels arrossars de Pals (Baix Empordà). Ambdues poblacions es van extingir entre 1950 i 1970. Al delta de l'Ebre, en canvi, va ser relativament abundant fins als anys 70, sempre associada als arrossars, on era considerada pels pagesos com una mala herba difícil de combatre. No obstant això, la introducció de l'ús massiu d'herbicides va causar el declivi d'aquesta espècie. A

■ **Comunicat de premsa** ■

començaments dels anys 90 encara existia una petita població salvatge en uns arrossars de l'Ampolla (Baix Ebre) que, finalment, va acabar desapareixent.

Davant d'aquesta situació, el Parc Natural del Delta de l'Ebre va trasplantar alguns peus a les instal·lacions de l'Ecomuseu de Deltebre, constituint en aquells anys l'única població conservada a l'Estat espanyol, això sí, en condicions no naturals (població *ex situ*). A meitats dels anys 90, aquesta població *ex situ* va desaparèixer sense cap motiu aparent. Poc temps després, a finals de 1996, va començar una experiència pilot, consistent en la recol·lecció d'esporecarps –cossos fructífers dels fongs– dorments del sòl i la seva germinació en el Banc de Germoplasma del Jardí Botànic de la Universitat de València. Els exemplars obtinguts es van trasplantar un altre cop a l'Ecomuseu l'any 1998, amb resultats exitosos. També es van crear noves poblacions al Jardí Botànic de la Universitat de València i al Centre de Conservació d'Espècies d'Aigua Dolça (Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural de la Generalitat Valenciana). A inicis de 2010, la població d'agret de l'Ecomuseu tornà a entrar en un progressiu declivi. En aquest cas, associat a una invasió de plantes més competitives, que van acabar ocupant tot l'espai.

Retorn a Deltebre

Aquest any, el Parc Natural del Delta de l'Ebre i el Servei de Fauna i Flora (Generalitat de Catalunya) han programat recuperar aquesta població d'agret, en el marc de l'Estratègia catalana de conservació *ex situ* de la flora vascular silvestre de Catalunya. Aquesta recuperació ha estat possible gràcies a la col·laboració del Jardí Botànic de la Universitat de València i del Centre de Conservació d'Espècies d'Aigua Dolça, centres que conservaven material genètic d'origen deltaic. Durant aquesta primavera tots dos centres han produït plantes d'agret i han quedat a punt per al trasplantament a les noves parcel·les de l'Ecomuseu de Deltebre.

20 de setembre de 2016